

We want to help you decide which is the best way for you to pay for your water and sewerage services. This leaflet contains the most frequently asked questions about having a water meter. It also explains some of your obligations should you decide to have a water meter.

We hope it will assist you in deciding whether metering is right for you. If after reading the leaflet you have any further questions, please contact us on 0800 052 0140.

What is a water meter?

A water meter works in a very similar way to a gas or electricity meter. The water meter records the amount of water (in cubic meters) going through the pipe to your premises. We use the readings from the water meter to work out how much to charge you for the amount of water you use. If your premises is connected to our public sewer, we will also use the meter readings to work out how much to charge you for your sewerage services although we do not assume that all water returns to the public sewer as we know you will have used water for cooking and drinking.

One cubic metre is equivalent to 1,000 litres or about 220 gallons.

Where will the meter be installed?

We will carry out a simple survey at your premises and decide on the most suitable place for the water meter to be installed. It must be installed where it will measure all the water you use, including any outside taps, outbuildings etc, and where it will be easily accessible for reading and maintenance. Normally this will be in a small underground chamber between your premises and the highway. Sometimes this may not be possible and we will then install the water meter inside your premises.

Your water supply will be off for up to two hours while we install the water meter for you.

Who is responsible for the supply pipe running from the meter into my premises?

You are responsible for the supply pipe from the boundary of the highway where the main is laid into your premises regardless of whether the meter is inside or outside your property. As the water meter will record all the water that goes through this pipe, any leaks or bursts should be fixed immediately. To get a copy of our booklet 'Code of practice on leakage', please call us on **FREEPHONE 0800 052 0138** or download it at www.dwrcymru.com/publications/

Will fitting a water meter affect the electrical earthing in my house?

Many years ago the water service pipe was sometimes used as a means of providing an electrical earthing system to a property. However, this practice does not comply with current standards and has been banned since 1966. If your water service pipe is used as an earth, the work we carry out in fitting a meter may make it unsuitable for this purpose. In this case you are advised to contact an electrician approved by the National Inspection Council for Electrical Installation Contracting who can test and inspect your property.

The earthing of a property is the sole responsibility of the owner of the property and we accept no liability for the use of a water service pipe as an electrical earthing system. If you are not the owner of the property, please pass this advice on earthing to the owner or landlord.

Please note: Our staff are not qualified to discuss earthing arrangements for your electrical installation.

Can you always install a water meter?

No, there are some premises especially flats, and premises on joint supplies with neighbouring premises, where it is not possible to install a water meter. We will advise you following our survey visit if this applies to you. If we cannot install a water meter, you may choose to remain on your current unmeasured charge or to be charged on the basis of our Assessed Measured Charge. Further details of this can be found in our 'Scheme of charges' publication. To get a copy of our booklet call us on **FREEPHONE 0800 052 0138**.

Can anyone have a water meter?

Yes, anyone can have a water meter, providing it is practicable to install one. However, if you live in a rented premises you should let your landlord know that you are applying for one. If you have a short term tenancy of less than six months, then you will need your landlord's permission before a water meter can be installed. In such cases your landlord must confirm his agreement in writing.

Who owns the water meter?

The water meter remains the property of Dŵr Cymru Welsh Water and therefore, the meter must not be removed or made inaccessible. It is also against the law to change the way it reads, or to tamper with it any way whatsoever. If you have an internal meter fitted, you are responsible for protecting the meter against damage and frost.

Are water meters accurate?

Yes, they are manufactured and tested to a British Standard specification (BS 5728/1 and ISO 4064/1).

Will I save money with a water meter?

If you live on your own, have a small family, or live in a house with a high rateable value you may find that you save money by having a meter installed. If you have already contacted us, we will have outlined any possible change to your bill that may occur should you decide to have a water meter installed based on the information you gave us. But please remember this is an estimated figure, and you will be charged according to the amount of water you actually use. If you haven't received an outline of the possible change to your bill should you have a water meter installed, please call us on **FREEPHONE 0800 052 0140**, and we will provide you with the necessary information.

What about reading the water meter?

Although we aim to read your water meter at least once a year, it is in your own interest to take regular meter readings if it is safe for you to do so. This way you will be able to find out if there is any increase in the amount of

water you are using which may be due to leaks, bursts or running overflows. Increases may also be due to the installation of a new appliance or additional people being with you. We suggest that you read the water meter on the same day each month and keep a record of the readings. This will help you spot any wastage or leakage and carry out repairs quickly.

How often will you send me a bill?

We will send you a bill every six months. However as it will depend on when our meter readers are already scheduled to be in your area, you may receive your first bill anytime within 6 months of it being installed. If after one month of your water meter being fitted you would like to have a bill, call us on **FREEPHONE 0800 052 0140** with the meter reading. Please note if you have already arranged a payment plan with us, your bill will be issued for information only.

How can I pay my bills?

The easiest way to pay your bill is by direct debit, although we have a range of other payment methods to choose from including Cheque, Payment Card, Booklet and Credit Card. Some customers prefer to pay each bill as it arrives but most prefer to spread the cost over the year by choosing a payment plan. With a payment plan we estimate how much water you will use in a year and divide this total into regular monthly payments. The following year we adjust the amount you pay (up or down) based on how much water you are actually using. Call us on **FREEPHONE 0800 052 0145** if you would like to set up a payment plan.

What will happen to the money I have already paid on my unmeasured bill?

Metered charges begin from the day the water meter is installed. Until then please continue to pay your unmeasured bill as usual and we will make any necessary adjustment later. Any money we owe you will be credited to your new metered account.

Can I change back to an unmeasured bill once I have had a water meter installed?

Yes, but there is a time limit on this. You can usually go back to your previous unmeasured charging any time up to one month after we have issued bills for 12 months, beginning with the day that the water meter was installed. After this time, your premises will remain metered. If however you have a swimming pool at your premises which is automatically filled or you use a garden sprinkler then you must continue to pay metered charges.

What happens if I move or want to sell my property?

If you sell your premises or move out, the new occupier will not have the option to change back to an unmeasured bill. Only you can do this as outlined above. It is therefore a good idea to let the buyers know that there is a water meter installed at the premises.

Gosod Mesurydd Dŵr

Rydym am eich helpu i bennu'r ffordd orau o dalu am eich gwasanaethau dŵr a charthffosiaeth. Mae'r daflen hon yn ateb y cwestiynau mwyaf cyffredin am osod mesurydd dŵr. Yn ogystal, mae'n esbonio rhai o'ch cyfrifoldebau os digwydd i chi benderfynu cael un.

Ein nod yw eich helpu i benderfynu os yw mesurydd yn iawn i chi. Os am holi ymhellach ar ôl darllen y daflen, galwch ni ar 0800 052 0140.

Beth yw mesurydd dŵr?

Mae mesurydd dŵr yn gweithio'n debyg i fesurydd trydan neu nwy. Bydd yn cofnodi'r dŵr (metrau ciwbig) yn llifo i mewn i'ch adeilad a byddwn yn defnyddio darlleniadau'r mesurydd i gyfrif eich costau dŵr. Ac os yw eich adeilad wedi'i gysylltu â'r carthffosydd cyhoeddus, byddwn hefyd yn defnyddio'r darlleniadau hynny i gyfrif eich costau carthffosiaeth. Ond ni fyddwn yn cymryd fod yr holl ddŵr yn dychwelyd i garthffosydd cyhoeddus gan ein bod yn gwybod byddwch yn defnyddio dŵr coginio ac yfed.

1 metr ciwbig = 1,000 litr neu oddeutu 220 galwyn.

Lleoliad y mesurydd?

Byddwn yn cynnal archwiliad syml o'ch adeilad er mwyn pennu lleoliad addas ar gyfer y mesurydd. Rhaid iddo fesur yr holl ddŵr byddwch yn defnyddio, yn cynnwys unrhyw dapiau neu adeiladau allanol etc, a'i osod mewn man hwylus i'w ddarllen a'i gadw mewn cyflwr da. Fel arfer, rhoir y mesurydd mewn siambr fach o dan y ddaear rhwng eich eiddo ac ochr y ffordd fawr. Weithiau, ni fydd hynny'n bosibl a bryd hynny byddwn yn ei osod tu fewn eich adeilad.

Fe effeithir eich cyflenwad dŵr am oddeutu ddwy awr tra byddwn yn gosod y mesurydd.

Pwy sy'n gyfrifol am y bibell rhwng y mesurydd a fy adeilad?

Chi sy'n gyfrifol am y bibell gyflenwi o ffin y ffordd i mewn i'ch adeilad, dim ots os yw'r mesurydd tu fewn neu du allan eich adeilad. Gan fod y mesurydd yn cofnodi'r holl ddŵr sy'n rhedeg drwy'r bibell hon, rhaid trwsio unrhyw ollyngiadau cyn gynted â phosibl. Am gopi o'n Cod Ymarfer Gollyngiadau, galwch **0800 052 0138** neu ewch i www.dwrcymru.com/publications/

Fydd gosod mesurydd yn effeithio trefniadau daearu'r tŷ?

Yn y gorffennol roedd rhai pobl yn defnyddio'r bibell cyflenwi dŵr i ddaearu cartref. Fodd bynnag, nid yw'r drefn honno'n dilyn y safonau presennol a gwaharddwyd yr arfer ers 1966. Os yw eich bibell gyflenwi'n cael ei defnyddio fel rhan o'ch trefniadau daearu, gallai ein gwaith i osod mesurydd wneud y bibell yn anaddas at y pwrpas. Bryd hynny, awgrymwn eich bod yn cysylltu â thrydanwr wedi'i gymeradwyo gan NICEIC (National Inspection Council for Electrical Installation Contracting) er mwyn profi ac archwilio eich cartref. Cyfrifoldeb y perchennog yw daearu adeilad ac ni fyddwn yn derbyn unrhyw gyfrifoldeb am ddefnyddio bibell cyflenwi

dŵr fel rhan o system ddaearu. Os nad chi yw perchennog yr adeilad, trosglwyddwch y cyngor hwn i'r perchennog neu landlord.

Sylwch: Nid yw ein staff yn gymwys i drafod trefniadau daearu trydanol eich cartref.

Oes modd gosod mesurydd bob tro?

Na, mae'n amhosibl gosod mesurydd dŵr mewn rhai adeiladau, megis fflatiau ac adeiladau sy'n rhannu cyflenwad gyda thai cyfagos. Gallwn eich hysbysu o hynny ar ôl cynnal archwiliad. Os na allwn osod mesurydd, gallwch ddewis parhau i dderbyn biliau anafsuredig neu filiau'n seiliedig ar amcangyfrif pris mesuredig. Mae manylion pellach yn ein llyfryn 'Cynllun prisiau'. Gallwch gael copi wrth ffonio **0800 052 0138**.

Ydy pawb yn gallu cael mesurydd?

Ydynt. Mae pawb yn gallu cael mesurydd dŵr, cyn belled ei bod yn ymarferol gosod un. Fodd bynnag, os ydych chi byw mewn llety rhent dylech hysbysu'r landlord eich bod am wneud cais am fesurydd. Os ar denantiaeth fer hyd at chwe mis, yna bydd angen caniatâd eich landlord cyn gosod mesurydd. Bryd hynny, rhaid i'r landlord roi caniatâd ysgrifenedig.

Eiddo pwy yw'r mesurydd?

Bydd y mesurydd dŵr yn parhau'n eiddo Dŵr Cymru ac felly nid oes hawl ei symud neu rwystro mynediad ato. Yn ogystal, mae'n anghyfreithlon newid darlleniad, neu ymyrryd â'r offer mewn unrhyw ffordd. Os oes mesurydd tu fewn eich adeilad, chi sy'n gyfrifol am ei ddiogelwch rhag difrod a rhew.

Ydy mesuryddion yn gywir?

Ydynt. Cynhyrchir a phrofir y mesuryddion er mwyn cyfateb â gofynion y Safonau Prydeinig (BS 5728/1 ac ISO 4064/1).

Fyddai'n arbed arian gyda mesurydd?

Os ydych chi byw ar ben eich hun, teulu bach gennych, neu'n byw mewn cartref gyda gwerth trethiannol uchel, yna mae'n bosibl byddwch yn arbed arian wrth osod mesurydd. Os ydych chi eisoes wedi cysylltu â ni, byddwn wedi amlinellu'r newid posibl i'ch bil os digwydd i chi benderfynu cael mesurydd. Ond cofiwch mai amcangyfrif yw hynny, a byddwch yn talu am yr union ddŵr yn llifo drwy eich mesurydd. Os nad ydych chi derbyn bras amcan o'r newid i'ch bil ar ôl gosod mesurydd, cysylltwch â ni ar **0800 052 0140** er mwyn cael y manylion perthnasol.

Darllen y mesurydd dŵr?

Byddwn yn anelu i ddarllen eich mesurydd o leiaf unwaith y flwyddyn, ond bydd hefyd yn werth i chi ddarllen eich mesurydd yn rheolaidd os allwch wneud hynny'n ddiogel. Wrth wneud hynny, byddwch yn datgelu unrhyw gynnydd yn y dŵr a ddefnyddiwyd oherwydd gollyngiadau, neu bibellau'n gorlifo. Gallai cynnydd hefyd ddeillio o osod offer newydd neu gael mwy o bobl yn aros gyda chi. Awgrymwn eich bod yn darllen y mesurydd dŵr ar yr un dyddiad bob mis ac yn cadw cofnod. Bydd yn eich helpu i nodi unrhyw wastraff neu ollyngiad a threfnu gwaith trwsio'n brydlon.

Pa mor aml fyddwch yn anfon bil?

Byddwn yn anfon bil atoch bob chwe mis. Fodd bynnag, bydd y dyddiad yn dibynnu ar raglen ymweld ein darllenwyr mesuryddion yn eich ardal, felly mae'n bosibl byddwch yn derbyn eich bil cyntaf ar unrhyw adeg o fewn chwe mis o osod mesurydd. Os am gael bil un mis ar ôl gosod mesurydd, galwch ni ar **0800 052 0140** gyda'r darlleniad. Nodwch, os byddwch eisoes ar gynllun talu gyda ni, byddwn yn anfon bil er gwybodaeth yn unig.

Talu biliau

Y ffordd hawsaf o dalu bil yw debyd uniongyrchol, ond mae gennym amryw ddulliau eraill, yn cynnwys sieciau, cerdyn talu, llyfryn talu & cerdyn credyd. Mae'n well gan rai cwsmeriaid dalu pob bil wrth iddo gyrraedd ond mae'r rhan fwyaf yn lledu'r gost dros y flwyddyn wrth ddilyn cynllun talu. Yn achos cynllun talu byddwn yn amcangyfrif eich defnydd dŵr dros flwyddyn ac yn ei rannu rhwng taliadau misol rheolaidd. Yna, y flwyddyn ddilynol byddwn yn addasu'r swm taladwy (fyny neu lawr) ar sail eich defnydd gwirioneddol. Galwch ni ar **0800 052 0145** os am drefnu cynllun talu.

Beth fydd yn digwydd i'r arian rwyf eisoes wedi talu ar y bil anafsuredig?

Bydd costau mesuredig yn daladwy o ddyddiad gosod y mesurydd. Tan hynny, parhewch i dalu'r bil anafsuredig fel arfer ac os bydd angen fe addaswn y swm taladwy yn ddiweddarach. Fe drosglwyddwn unrhyw arian dyledus i'ch cyfrif mesuredig newydd.

Oes modd newid nôl i fil anafsuredig ar ôl gosod mesurydd?

Oes, ond rhaid gwneud hynny o fewn cyfnod penodol. Fel arfer gallwch drosi nôl i filiau anafsuredig ar unrhyw adeg hyd at un mis ar ôl i ni anfon biliau am 12 mis, yn dechrau ar ddyddiad gosod y mesurydd. Ar ôl hynny, bydd eich adeilad yn parhau ar fesurydd. Fodd bynnag, os oes pawl nofio gennych neu os yn defnyddio taenellwr i ddyfrio'r ardd yna rhaid i chi barhau i dalu biliau mesuredig.

Symud neu werthu cartref?

Os yn gwerthu neu symud allan o adeilad, ni fydd hawl gan y deiliad newydd i drosi i dalu biliau anafsuredig. Gellir ond newid nôl i filiau anafsuredig o dan yr amodau uchod. Felly, mae'n syniad da i hysbysu'r prynwyr fod mesurydd dŵr wedi'i osod yno.

A Guide to having a Water Meter